

# ივერიკა

**გაზეთის ღირსი:**

თვე	მ.ა.	კ.	თვე	მ.ა.	კ.
12	...	10—	6	...	6 —
11	...	9 50	5	...	5 50
10	...	8 75	4	...	4 75
9	...	8 —	3	...	3 50
8	...	7 25	2	...	2 75
7	...	6 50	1	...	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაურა

**ივერიკის დასაბარებელი**  
 დოცენტის კანდიდატი  
 ჯიქია ციციანი  
 და განცხადებითა დასახელებულად  
 უნდა მიმართოს რედაქციას და წერეთ-ლისე.  
 გამაგრ. საზოგადოების კანცელარიათა  
 ფასი განცხადებისა:  
 ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ  
 16 კოპ., მეორეზედ—8 კოპ.

„ივერიკის“ ტელეფონი № 227

„ივერიკის“ ტელეფონი № 227

## ქართული თეატრი

ხუთშაბათს, 3 დეკემბერს,  
**ბენეფისი ბ. მ. კარბარათელისა**  
 ქართულ დრამატულ საზოგადოების არტიტებისაგან, **მალბ. ეფ. მისისი**  
 და **ბატონი ბუნიაშვილი** მონაწილეობით  
 წარმოდგენილი იქნება

## რუსთაველი

ოთხ-მოქმედებიანი პიესა კ. მესხისა (სიუჟეტი აღებულია ბერის თხზულებიდან)  
**II**  
**აყალ-მაყალი ცოლ-ქმარ შუა**  
 ვოდევილი 1 მოქმ., თარგ. ბ. კეკელიძისა.

მონაწილეობას მიიღებს მთელი დასი  
 ადგილებს ფასი საბუნებისა. დასაწყისი სწორედ 8 საათზედ.  
 რეჟისორნი **ბ. ბაბუნიძე** და **ბ. მისი**.  
 ამ მოკლე ხანში დანიშნულია ქ-ნ **ერქემიშვილის** ბენეფისი.

კვირას, 6 დეკემბერს, საღამოს 6 საათზედ ტფილისის სათავად ბუნიაშვილი  
 ნაურო ბანკის დარბაზში დანიშნულია  
**საბანკო კრება**  
 ქართულ საბანკო-მეცემო ამხანაგობის

## „შუამავლისა“

(ეს კრება გაგრძელდება იქნება 29 ნოემბერს მომხდარ კრებისა).  
 კრება უსათუოდ შესდგება ამისდა მიუხედავად, თუ რაღაცნაირად დასწყობა  
 მას წილის ხატარაში.  
 კრებამ უნდა აღიზიანოს: თავმჯდომარე კონსტროლისა და „ფირმის“ წარმომადგენელი,  
 რომელიც თავს ანებებს 1899 წლიდან.  
 გარდა ამისა კრებას წარედგინება განსახილველად ზოგიერთი სხვა შინაური  
 საქმეებიც.  
 წევრთ ამხანაგობისას არ გაეგზავნებთ ცალკე მოწვევის ბარათები.  
 (3—5.—2)

## ტფილისის სახაზინო კალაბა

დღეს, 3 დეკემბერს, ქართული თეატრში, ახალგაზრდა არტიტ-ქალის ქ-ნ კარბარათელის საბენეფისოდ, ქართულ დრამატულ დასის მიერ წარმოდგენილი იქნება დრამა „რუსთაველი“ და ვოდევილი „აყალ-მაყალი ცოლ-ქმარ შუა“. ქ-ნ კარბარათელი სულ ორი-სამი წელიწადია, რაც ქართულ სცენაზედ მსახურობს, მაგრამ თავის მოხდენილობისა

## ფელეტონი

**წმიდა ადგილი.**  
 (სვეტიცხოვლის განახლების გამო).  
 მთავარ ქურუმმა ბრძანება გასცა: მისმა ხელქვეითებმა შებოკეს ქმეული... კაცი და გადააცვენ მას საღვთო ჯაჭვი. ხვალ, ექვსს ქველთობას (ავგისტოს), უმთავრესის ღმერთის არმაზის (მზის) დღეობა. ამალამ მას უნდა უთიონ მისმა ყმებმა და გათენებისას დაუკლან საღმრთო ზვარაკი—ერთი ახალგაზრდა კაცი და რამდენიმე კურატი. არმაზის არე მარე ლაბ-ლაპებს ცეცხლებით. მლოცავი ერის ბანაკები მოსჩანს ყოვლის მხრივ... ღამე კადეც გაიტება და ერი ისევ ჰხმარობს, ელოდება სანუგეშო განთიადს. აგერ ცისკარმაც ამოაშუქა... აგერ აღმოსავლეთის მხრივ უზარ-მაზარი მთის წვერებიც წითლად შეიღება. ღმერთი—მზე ამოდის, ღმერთი დიდებულის, ღმერთი ნათლისა, ღმერთი აღმართი დიდებულის, ღმერთი უკუყვარული ბნელისა და წყვილიდისა, ღმერთი, რომელიც ძე ღვთისა და ძმა თუთასი (მთუარესი), ღმერთი, რომელიც

მრეწველო მოწმობათა და ბილეთებისა დაიწყო ტფილისის გუბერნიის და საქათლის ოლქის ევლან სანაზამ, სოლო 15 დეკემბრიდან განსწავლენ აგრეთვე ტფილისის საგუბერნიო გამგებან და სამხრო ქალაქების მამასხლისები, იწვევენ ტფილისის გუბერნიის და საქათლის ოლქის ვაჭართა და მრეწველთა ესლავე შეუდგენ 1899 წლისათვის სამრეწველო საბუთის ქალაქების აღებას. იმის შესახებ ცნობების შეტობა, თუ რა გვარი და რა ხარისხის საბუთის ქალაქები უნდა აღიღოს, შეიძლება სანაზამ ვალატში და ადგილობრივ ხანჯ-ბეგრებ ინსპექტორებთან. განცხადებათა ბლანკები, რომელიც დებულების მე-123 მუხლის თანახმად, ეოველწილად შეტანილ უნდა იქმნენ გამწვანელ საბუთებში არა უგვიანეს აპრილის თვისა, უსახედლოდ მიეცემთ საბუთის ქალაქებთან ერთად წემოდ დასახელებულ დაწესებულებიდან, რომელიც სამრეწველო მომობებს განსწავლენ, და აგრეთვე ხანჯ-ბეგრებ ინსპექტორებისაგან. (3—5.—3).

მელიც გუშინ ანათებდა ქვეყანას, წუხელ ისვენებდა თავის ოქროს სახლში და დღეს ისევ ამხედრდა: აღმოსავლეთიდან სამხრეთამდის უნდა იაროს და წყალობის თვალთ დაპყუროს ქვეყანას, გაათბოს, განათოს, გასაზარდი გაზარდოს, დასადები დაღუბოს და საღამო ეამს ისევ წაიდებს შინ, თავის დედის ღუთას ჩაეკონოს და თავისი მორცხვი და თუთაცის კამაზზედ სასიერიად გამოგზავნოს.  
 \* \* \*  
 ღმერთის არმაზის ანდლის წინ ერი შეიჯარა. საღმრთო მსხვერპლი იქვე სდგას და ვედრება ღმერთს. იმის შორი-ახლო ერთს ვაშაკს ხელში უჭერია „საღვთო შუბი“. აგერ გამოჩნდა უფროსი ქურუმი. ერი შეიძრა. ქურუმი წინ წამოდგა და ანიშნა შუბოსანს ეგვირა მსხვერპლისთვის. შუბოსანმა უფროსის ბრძანება შეასრულა. მსხვერპლი წაიქცა. ქურუმებმა ნახეს, როგორ წაიქცა ღვთისათვის შეწირული კაცი და ანიშნეს ხალხს, შეიწირა ღმერთმა მსხვერპლი თუ არაო. შემდეგ მსხვერპლის გვამი ვადიტანეს დანიშნულ ადგილას და ყველანი რიგ-რიგისად ზედ შეადგენენ, რომ განიწმინდნენ

ბირველი კერძო სამყურნალო ექიმის ნავსარდიაისა (კუკიაში, ვორთხოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.  
 დილაობით:  
**ბ. ა. ნავსარდიაი, 11—12** საათ. საღმრთო ქაჯარო, ვენერიული (სიფილისი) და საზარდეს ავადმყოფობანი.  
**ე. მ. ჩიქოვანი, 9—10** საათ. სნეულბანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.  
**წ. ა. ბახანასიანი, 11—12** ს. ქალთა სენით ავადმყოფებს.  
**ო. თ. შარტასკეანი, 12—1** საათ. ყურის, ყელის, ცხვირის და გულის ავადმყოფ.  
**ს. ბ. ვანაზიანი, 1—1 1/2**, საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.  
**ს. გ. გურგია, 1 1/2—2 1/2** ს. შინაგანი და საზარდეს ავადმყოფობის. საღმრთობით:  
**გ. მ. მახვილაძე, 6—7** საათ. შინაგანი და ბავშვების ავადმყოფ.  
**ს. ნ. შვაცავასი, 6—7** საათ. ნერვების (ელექტროტერაპია), ვენერიული და კანის სნეულებ.  
**ბ. ა. ნავსარდიაი, 6 1/2—7** საათ. **ტ. ა. რუდეგო**—სამყურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად, მიკროსკოპიურად და ბაქტერიოლოგიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.  
 რევე-დარიგებისა და რევეტების დაწერის ფასი ათი შაური; ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.  
 დირექტორის სამყურნალო დაქტორის შედგენისა ნავსარდიაი. *Первая частная лечебница Д-ра Навасардиана.* Тифлисъ, противъ памяти. Воронцову. (წ)

ბით. ერს მოუტანია შესაწირავდ ოქრო, ვეცხლი, ძვირფასი თვალი, შოთები, ყვავილები და სხ. ქურუმებს დაუმზადებიათ საღვთო კუროები. აგერ უფროს ქურუმმა ანიშნა ერს და ყველანი პირველ დღეს და დიწყეს ლოცვა. მაგრამ ვინ არის ის ქალწული, რომელიც აი იქით, კლდის მაღალს წვერზედ, სდგას, ხელი აღუბურია მაღლა და რაღაცას ითხოვს ზეცისაგან! იგია მოციქული ღუთისა, ღარიბად ჩაცმული, სახე გარწყინებული და ერის სიბრძნით დანადგლიანებული. იგი ილოცავს ასრე:  
 „უფალო უფალო, მრავალთა ძლიერთა შინათა გეტყუენის შენ მტყენისა ესე. და ესე არს დადითა სუფერძელებითა შენითა, და აქმან, რასაცა იგონებენ მტყენის ესე და ნაცანს ქვეყანისასა. ანამე და უგულებელს ჰყოფ, რამეთუ სხტი შენი არს გავი, რომლისათვის ერთი სამებისაგან გავ იქმენ და აცხოვნე ყოველი სოფელი. ამათა ნათესავთა მოსკადენ და შეკვასსენ სულთა ამათ უჩინათა, სოფლის მშობლებათა მოსკადენ ამის ბნელისათა, და მისევე მე, ღმერთო, მამას და დედის ჩემი-“  
 \*) კაცის შეწირვა ამის წინად აღკრძალა მეფე არემა (186—213 წ.).

## ტფილისის ქალაქის გამგეობა

ავტობებს ვერისა, მთაწმინდისა და სოლოლაკის მცხოვრებელთ, რომ ხუთშაბათს და პარასკევს, 3 და 4 ამა დეკემბერს, წყლის ონკანდგან **შალოს ქალაქი მოისპოვა** საღამოს 7 საათდგან დილის 8 საათამდე, რადგანაც ამ დროს წყლის მიღებს ადგილი უნდა გამოუცვალოს, ამიტომ ამ დროსთვის მცხოვრებელთ წინ-და-წინვე თადარიგი დაიჭირონ და საპრო წყალი წაიღონ. დღისით კი ჩვეულებრივ შეიძლება წყლის აღება. (2—5.—1)

## მთავრობის განკარგულებანი

დათხოვილი იქნა თავისისავე თხოვნილი ტფილისის სამხრო პოლიციის გამგეობის მოსახლე ყარალაშვილი. გადაყვანილი იქნა თურქესტანის ლინკანი-კადრკოვის მე-10 ბრიგადის შორენკოა ლომიძე—გარუხანსკის გრენადერთა მე-14 რაზმში.

## ახალი ამბავი

დღეს, 3 დეკემბერს, ქართული თეატრში, ახალგაზრდა არტიტ-ქალის ქ-ნ კარბარათელის საბენეფისოდ, ქართულ დრამატულ დასის მიერ წარმოდგენილი იქნება დრამა „რუსთაველი“ და ვოდევილი „აყალ-მაყალი ცოლ-ქმარ შუა“. ქ-ნ კარბარათელი სულ ორი-სამი წელიწადია, რაც ქართულ სცენაზედ მსახურობს, მაგრამ თავის მოხდენილობისა

და გონიერის თამაშობით მან უკვე საზოგადოების ყურადღება და პატივისცემა დაიმსახურა. ამ წარმოდგენაში, სხვათა შორის, მონაწილეობას მიიღებენ ქ. ე. მესხი და ბ. ნი გუნია.

\* კავკასიის მთავარ-მართველმა თავ. გ. ს. გოლიცინმა და იმისმა მეუღლემ ქ. მ. თ. გოლიცინსამ შესწირეს 100 მანეთი ტფილისის დედათა პირველ და მეორე გიმნაზიის გაჭირვებულ მოსწავლეთ. მათვე შესწირეს 100 მანეთი ბავშვთა სამხარუნველო ტფილისის საზოგადოებას იმ ღარიბ ბავშვთა სასარგებლოდ, რომელნიც ავლაბრისა და ჩუღურეთის სასწავლებლებში სწავლობენ.

\* ორშაბათს, 30 ნოემბერს, მთავარ-მართველის სასახლეში, მთავარ-მართველის მეუღლის ქ. მ. თ. გოლიცინის თავმჯდომარეობით კრება ჰქონდა უსინათლოთა სამხარუნველოს კავკასიის განყოფილების საბჭოს. კრებამ, სხვათა შორის, განიხილა და მოიწონა უკვე შემუშავებული პროექტი უსინათლოთა სკოლისა, თავშესაფარის და სამკურნალოსთვის საკუთარს შენობის აგების შესახებ. ეს შენობა აგებული იქნება ავლაბრში, სადაც საბჭომ უკვე შეიძინა შესაფერი ადგილი. დაჯდება იგი, როგორც გამოანგარიშებულია, 57 ათასი მანეთი. მუშაობას მომავლის წლის გაზაფხულიდან შეუთვებთან.

\* ტფილისის ქალაქის მიერ არჩეულმა „სარეკომენდაციო“ კომისიამ კანდიდატებად ქალაქის გამგეობის წევრების თანამდებობაზე დასახელა ხმოსანი თავ. ა. ი. ბებუთოვი და მ. ს. შესტაკოვი და უძრავ-ქონებათა დამფასებელ კომისიის წევრი თავ. ვ. ნ. ჩერქეზიშვილი.

\* ტფილისის პოლიციისტიერმა დაავალა ქალაქის მე-4, 6, 7, 9 და 10 ნაწილის ბოქაულებს შეჭკობონ და წარუდგინონ პოლიციისტიერს წევრებისათვის ცნობები იმის შესახებ—რამდენი მუშაა ბოზარჯიანცის,

გაყო მზის მისხურთა, და რამდენიმე იტყვიან უგებნს დადას კანსეღურთა სასას და სე უგუე ზოჲს რამე ჩემთასა ბაჲ და მგეს მსჯედა ავა მისა, რამდენსაგან კემნის ყოჲგუს ჭკუენსასა“.

ამ ღმერთის მარჯვნივ იდგა ოქროს ანდამა განა ღმერთისა და მარცხნივ ვერცხლის ანდამა ღმერთისა გაიშას.

უცებ დასავლით ჰაერნი და ქარნი შეიძრნენ და კმა სცეს ქუხილთა კმითა საზარელითა.

\* და ახნა ღრუბელი მოწარე, ნიშანსა მისაჲსა, და მოადლო ნიკაძნ დასავლისამან სუღა ჭვარჭვალა სიმწარისა და სამუხარისა. მისინ ავლტრდა ყოველი განა სოფლად და ქალაქად, და ეცამათ დროა, რათა შეიჭრნეს კარნი საყოფლად. და მეუს მოაწია რისხვისა იგი ღრუბელი და მოადლო სეტუჲსა ლიტრასა სწორა მას ავღელს ოდენ. და დალქნა კერძნი იგი და დაჲქნა და დაწყლიდა და დაწდჯენა ზღუდენი ავა ქარმან სასტკამან და შთაყარა იგი კლდესა.

მცხეთის გარეთ მაყვლის ბარდებია. ერთს მათგანში ვხედავთ იმავე

ეფეჯიანცის და „მირის“ თამაშობით ქარხნებში და აგრეთვე ჩითახოვის მემკვიდრეების, ალიხანოვის, კარაპეტოვის და ადელხანოვის ქარხნებში, რამდენა მათ შორის მამაკაცი და დედა-კაცი. უნდა წარუდგინონ აგრეთვე ცნობები იმის შესახებაც, რამდენს მუშას აქვს ბინა ქარხნებთან და რამდენი სხვაგანა სცხოვრობს.

\* კავკასიის სამხედრო-სამეურნეო საზოგადოების კრება, რომელიც პირველ დეკემბერს უნდა მომხდარიყო, გადადებული იქმნა შემდეგის დროისათვის.

\* გუშინ, 2 დეკემბერს, წითელის ჯგრის რუსეთის საზოგადოებაში მიჰმართა ტფილისის ქალაქის მოურავს და სთხოვა,—დახმარება აღმოუჩინოს ტფილისის ქალაქის თვითმართვლობამ პეტერბურგში განხრახულ სრულიად ევროპის სამხატვრო სახელოსნო და შინა-მრეწველობის ნაწარმოებთა გამოყენების გამართვის საქმესა. ეს გამოყენება გამართული იქნება მომავლის წლის 3 თებერვლიდან 3 აპრილამდე. ამ გამოყენების შემოსავალი გადადებული იქნება წითელის ჯგრის მოწყალეების ძმთა ინსტიტუტისა და დაშავებულთა სკოლის სასარგებლოდ. ამ გამოყენებასთან გამართული იქნება სამეცნიერო განყოფილება: არქეოლოგიური, ისტორიული, ეტნოგრაფიული, ბუნების-მეტყველებისა და ჰიგიენისა. საუკეთესო ექსპონატების გამოყენები დაჯილდოვებული იქნებიან ოქროს, ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლებით. ვისაც მონაწილეობა ჰქვარს, უნდა მიჰმართოს ამ ადრესით: პეტერბურგი, კოვენსკის ვიწრო ქუჩა, 29. გამოყენების ბიუროს კანცელარია.

\* ბორჩალოს მახრაშიაც, სხვა მახრების მაგვარად, შესდგომიან სასანიტარო-საჰიგიენო კომისიის არჩევას, რომელნიც უნდა იზრუნოს ამ მახრის ქალაქებისა და სოფლების დაწმენდა-დასუფთავებისათვის. ამ კომისიის წევრებად დასახლებული არიან: ბორ-

ჯალწულს, რომელიც არმავის კლდის წვერზე ლოცულობდა ქართველთა ერისათვის. ამ ბარდში მას გაუშლია მატყლის ძაფისაგან მოქსოვილი საფენი, წინ დაუსვენებია თვისის თმებით შეკრული ჯვარი ვაზისა და განუწყვეტილ ლოცულობს. მის ქონს ეხვევა ყოველი უძლური და გაჭირვებული და ქალწულიც ნუგეშისცემით ისტუმრებს ყველას. აგრესაკეთი მისავნებს ვიღაც სნეული და დასდეს ქალწულის საფენზედ. და ქალწულია ჯვარი ვაზისა შეახოს სნეულს და იგი მყის განიკურნა (322 წელს) და აღდა და თავის ფეხით შინ წავიდა. ვინ იყო განიკურნებული? იგი იყო თვით ნანადღელოფალი, რომელიც სასახლის კაცებს აქ მოატანინა ბატონიშვილმარევიმ.

\* \* \* თხოთის მთას დაბურულს ტყეში სამეფო ნადირობაა. მირიანი მრავლის დიდკაცობით იქ არის (323 წელს 20 ივნისს). მეფე დაღონებულა და ვიღაცას მუქარას უთვლის: „ამოვეყვითო ჩვენი ღმერთების უარყოფელინი!“ უცბად მზე ბნელდება და უკუნი მყარდება არემარეს. მონადირენი იბნევიან და გზაკვალს

ჩალოს მახრის თავად-ახნაურთა წინამძღოლი თავ. გ. დ. აფხაზი, მახრის უფროსი ვ. ნ. სემენოვი, შულავერის მომრიგებელი მოსამართლე ა. ი. ქიშიშვიტი, მახრის ექიმი ი. ვ. ანანიავი, მკურნალი ვ. მ. მანსვეტაშვილი, ბეთთალი კაპუსტინსკი და სხვანი.

\* სულ სამი-თხუთი წელიწადი იქმნება, რაც განჯის გუბერნიის არეშის, გეოგრაფის და ნუხის მახრებში ბაბის მოყვანა-მოშენებას მიჰყვება ხელი და უკვე ამ მცენარე შესამჩნევი სარგებლობა მოუტანა ადგილობრივ მცხოვრებელთ. როგორც ვახუშტი იუწყებიან, წელს დასახლებულს სამს მახრაში სულ 150,000 ფუთი ბაბა მოუყვანიათ.

\* ახ. მიმ. სწერენ ბაქოდან, რომ ინჟინერმა კ. ი. ხატისოვმა მოხსენება შეიტანა რუსეთის სატენიკო საზოგადოების ადგილობრივ განყოფილებაში იმის შესახებ, თუ რა გვარი სამთო ინსტიტუტი ან პოლიტექნიკური უნდა იქმნას დაარსებული ადგილობრივ მრეწველობის საქარების მიხედვითაო. მოხსენებას საზოგადოება უთუოდ ამ თვეში განიხილავს.

\* როგორც ახ. მიმ. იუწყება კავკასიის სამხედრო-სამეურნეო საზოგადოებას აზრად აქვს გააფართოვოს ის შენობა, სადაც ამ წამად ტფილისის საბაღოს სკოლა არის მოთავსებული.

\* იგივე ვახუთი ამბობს, რომ რუსეთის სამხედრო-საბაღოს საზოგადოების კავკასიის განყოფილებას აზრად აქვს გამოსცეს მომავლის წლიდან სურათებიანი ჟურნალი „Кавказский Вѣстникъ практической садоваго дѣла“. ჟურნალი ორ კვირაში ერთხელ გამოვა.

\* როგორც „Тор.—Пр. газета“ იუწყება, მიწად-მოქმედების სამინისტრომ დაამტკიცა სოხუმში განხრახულის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების წესდება.

ჰკარგვენ. მირიანი შთება მარტაკ და შიშის ზარი ეცემა მას. იგი ვეერდება თავის ღმერთებს, შეიწყვლონ, შეიბრალონ, არ დალუბონ. შველა არსადგან სხანს. უცბად თავში გაუეღვებს აზრი შეეგდროს მაყვლის ქოხში დასადგურებულ ქალწულის ღმერთს. თუ განმინათლებ სიბნელეს, შენ გირწმუნებო,—დალადებს მეფე. მზე ჩნდება და აბრწყინებს არემარეს. მეფე ჩამოდის ცხენიდან, ხელებს აღიპრობს აღმოსავლეთისაკენ და ლოცულობს: „შენ ხარ ღმერთი ყოველთა ზედა ღმერთთა და უფალი ყოველთა ზედა უფალთა“.

\* \* \* დიდი არეულობაა მცხეთაში, ერი დრტვინავს და დეღავს; მირიანი დაიღუბა ნადირობაშიო. დედოფალი ნანა, სეფეშურლი და მრავალი დიდკაცობა მიეშურებიან ქინძარისა და ღართისკარისკენ სწორ ამბის ვასაგებად მეფის შესახებ. აგრეთვე მეფეც მოაქვენებს და მოჰქრის თავის ამალითურთ. მოუახლოვდა ერს და შეპაღადა: „მეცით დიდება ღმერთსა ნინოსა ყოველმან ერმან, რამეთუ იგი არს ღმერთი საუკუნეთა და მას მხოლოსა შვენის დიდებაა

\* \* \* დ. ჩამაძე, (აფხაზეთი). 29 ნოემბერს დასაფლავეს ოჩამჩირეში ზღვაოსანი ვლ. შოლესტი, რომელიც ხომალდ „ეკატერინე II“ ს ჩაიძირვის დროს დაიღუპა. სხვა დაღუპულთა გვამები ჯერ არ უზოგნიათ. დაღუპულთა რიცხვი ნამდვილად არ იცან, მხოლოდ 10 კაცს გამოუჩნდა ბატონი. ამ წამად აქ არიან დაღუპულ ხომალდის ყველა გადაჩენილი მოსამსახურენი, გამოძიებაც აქა სწარმოებს. ეკატერინე II-ზედ 50,000 ფუთი საქონელი ყოფილა. სხვათა შორის 3,600 ფ. შაქარი და 1,500 ბოჭკა ცემენტი.

\* სახლ-სენაჯი: ნოემბრის 26 სოფ. წყევსში ერთი სამწუხარო ამბავი მოხდა. ამ სოფლის მცხოვრებელ იონა კუბრეიშვილთან ერთი იმისი ვარეშე მეგობარი აზნაურისშვილი დადიოდა, რომელსაც ცუდ-კაცობას სწამებდა საზოგადოება. არა ერთხელ დაითხოვა თურმესაზოგადოებამ იონა კუბრეიშვილი, ნუ დადის შენთან ესა და ეს კაცი, თორემ ოქმს შეგიყენებთ და გიიფლებთო და მართლაც უჩივლა საზოგადოებამ იონა კუბ-ლს ცუდის სახელიანის კაცის მიღებისათვის. 26 ნოემბერს, მამასახლისმა იხმო იონა კუბრეიშვილი, მაგრამ ვიდრე იქ მოვიდოდა, თავის სახლში აიღო დამბაზი, გატენა, დაიცა გულში და თავი მოიკლა... ამვე რიცხვს, დიღის 8 საათზედ, ნ. დ—მეს შენობას, რომელშიაც არავე არ იდგა, იატაკიდან ბორც-მოქმედმა ცეცხლი წაუკიდა, მაგრამ რაკი დღე იყო, მალე შეიტყეს და ცეცხლი გააქრეს. უბედურება ეს არის, რომ ამ ჩვენს კურთხეულს დაბაში ცეცხლის გაჩენა ხშირია, მაგრამ პოლიცია ცეცხლის საქრობის მანქანის შექმნას არა სცდილობს.

\* ქუთაისი. 29 ნოემბერს აქაურმა დრამატიულმა დასმა წარმოადგინა „ქოროლი“, 4 მოქმედების დრამა ანტონოვისა. გულნარას როლს ასრულებდა ნ. ჩხეიძის ქალი და ქუ-

უკუნისამდე \* \* \* \* \* მაყვლის ქოხში მწუხრის ლოცვა. ნეტარი ნინო ჰლოცულობს და იმის ლოცვას მოწიწებით ისმენენ 50-ნი ქრისტიანები მეფემ მოაწია ღართისკარს და მერე მაყვლის ქოხისკენ შეუხვია. მთელი ქალაქი შეიძრა, რომ დესაც გაიგო მეფის ღაღადისი: „სადა უკვე არს დედაკაცი იგი უცხორომელ არს დედა ჩემი და ღმერთი იგი მისი მკნელი ჩემი“.

\* \* \* \* \* ვითარცა ესმე ვითარცა აქა მყოფანსა შინასა და ილოცავს, მადრკა მყოფ და ყოველი იგი დაჰქარა მოვიდა, და გარდამოკარდა საკედანისაგან და ეტყოდა ხანას: „აჲ დედასა კარსა ხადად სასულისა ღუთისა შენისასა და მქსნელისა ჩემისასა“. ხოლო წმიდა იგი ასწავება დასწავება მწარფლთაყვანის რემასა აღმოსავლეთ ქრისტიანისა, მქსნელისასა. მაშინ იყო გვრგინდა და ტრიალი ყოველისა მის ერისა, რამეთუ მხვედაეს მეფესა და დედაფლას ცრულებთა დასხვასა სასარულისა მისგან და საკვირველებისა დადასა რამელი იქმნა \* \* \* \* \* მცხეთაში დიდი ბაღია. იგი ეკუთვნის მეფეს. მასში მრავალი ხეი-

როლდისა — ბნი ექვთიშვილი. ორივე მოთამაშემ ღირსეულად შეასრულა თავიანთი როლები და დამსწრე საზოგადოებამ აღტაცების ტაშის ცემით დააჯილდოვა ისინი. დანარჩენ როლებს ასრულებდნენ ბ. ნი თუთბერიძე, ბალანჩივაძე, გრიგოლ ჩარკვიანი და სხვანი.

\* \* \* \* \* ს. ხანბა, (სენაკის მახრა). ჩვენი სოფლის გზები ისეა გაფუჭებული, რომ მათზედ მიმოსვლა, ცხენით იქნება თუ ქვეითად, შეუძლებელი თუ არა, ძლიერ სძინელი მანკარის. აქაურის პოლიციის ბოქაულის ყურადღება მიჰკეთებია ერთად ერთს საეტლო გზაზედ, მაგრამ ეს ერთი გზა სოფელს არ აკმაყოფილებს. მეტყვიათ, რომ თავიანთი გზები ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა უნდა გააკეთონო. ეს სრული ქვეპარტებაა, მაგრამ მოგვხსენებათ, რომ ჩვენი ხალხი ბრძანებას არის დაჩვენული და ჯერ-ჯერობით ისე არას აკეთებს, სხვამ თუ არ უბრძანა. ამიტომ საქარია, ბნი ბოქაული იქნება, თუ სხვა ვინმე, ძალა დაატანოს ხალხს, რომ თავისი სასარულო გზები გაიკეთოს.

\* \* \* \* \* მარტული. პირველ დეკემბერს, საღმურ ძირულოსთან ლიანდაგის მახლობლად ჰანხეს გონება დაკარგული და გულ-შემოყრილი ახალგაზრდა ქალი. როდესაც გონს მოიყვანეს ქალმა განაცხადა, რომ პირველი ვარო, განჯაში მივდიოდი მატარებლის პირველი კლასითო. მატარებელში ჩემთან ერთად ვიღაც უცნობი შავებში ჩაძმული ქალი იჯდა, რომელმაც ნემენცური ლაპარაკი იცოდაო. ამ ქალმა ჩაიღამაღვეინა და რაღაც ნამცხვარი მაჭამა. ამის შემდეგ აღარ მახსოვს, რა მოხდა და არც ვიცი ლიანდაგზედ როგორ გავწდიო. ქალს თან ჰქონია ჩემოდანი, აბჯა, პალტო. აბჯაში იღო თურმე ოქროს სამაჯური, 5000 მანეთი ფულად, ოქროს საათი და ქალაღმები. ყველა ეს ნივთები არ აღმოჩნდა.

ლია და ვენახი მალღარი. ბალის შუაგულში მალღა აღმართულა მრავალშტავანი კვიპაროზი. ამ კვიპაროზს სკრიბან მუშები და მის ვარეშე მოსასუფთავებენ და ასწორებენ. ერთ მხარეს სდგას ნინო, რომელიც ჰხაზავს საყდრის გეგმას და აძლევს მირიანს. ეს უკანასკნელი ხურთ-მოდღობს, თავს ადგას და ეკალებს საშენებინებს. კვიპაროზის ექვსის ტოტისაგან საყდრის ექვს სვეტს აკეთებენ და ამყარებენ ადგილზე. მეშვიდე სვეტის დადგამც უნდაა, მაგრამ ადგილიდან ვერ სძრავენ. მოდის მეფეც, მაგრამ საქმეს ვერ აკარებენ, ვერც კაცის ძალით და ვერც მანქანებისა. ასრე წვალობენ საღამომდის და თავიანთ სახლებში მიდიან. მეფეც ფრიად დაღონებული, მიდის შინ. აქ რჩება წმ. ნინო და 12-ნი ქალწულნი. დამე ქალებს ეძინებათ და წმ. ნინო ჰლოცულობს და ევედრება ღმერთს, რომ მან მისცეს ძალა მეშვიდე სვეტის დასადგმელად. რიყრატებდ ცა იხსნება, ჩამოდის ბრწყინვალე ქაბუკი, სვეტს იღებს მალღა და უპირდაპირებს ბალღარს. ამასობაში თენდება და მეფე დიდებულებით მოდის ბაღში და ჰხედავს ჰაერში აღმართულს სვეტს,

ამას წინად გორის მახრავში სოფ. ცხვერის მახლობლად იმოგეს სოფ. ახალ-ქალაქის მცხოვრებელის არტემ ხეველაშვილის გვამი.

სიღნაღის მახრავის სოფ. ვაჭარში ეი-ლაკ ბორბოტ-განმარებელთა ამას წინად ცე-სხლი წაუტყიდეს მთავრის იორდან მიშელა-შვილის საბძელს.

იმავე მახრავის სოფელ ველისციხეში თავ. ზაქარია ჯანდოერმა, „ტფ. ფურ.“-ს სიტყვით, ხანჯლით დასტრა სოფ. ველის-ციხის მცხოვრებელი სოლომონ გურგენა-შვილი.

თიონეთის მახრავში სოფ. ხორაჯას მცხოვრებელმა დიბეი ცაბაშვილმა მთავრა-ლმა ხანჯლით დასტრა სოფ. ხორბალას მცხოვრებელი გიორგი აბაშვილი.

„ქალთა კომიტეტის“ თავმჯდომარე კნ. მ. ვ. ჯაპახურ-ბრბელიანი მაღლობას უძღვნიან მამა მარკოზ ტყეშელაძეს 10 მანა-თის შუქივრისათვის მომავლის დედათა სა-სწავლებლის სასარგებლოდ.

ფერილი ფოთიდან.

26 ნოემბერს აქაურს ახალგაზ-ღობას კრება ჰქონდა სახალხო სამ-კითხველოს დაარსების შესახებ მო-სილაპარაკებლად. კრებამ თავმჯდომარე-ად აირჩია ბ. ნ. ს. ფანცხავა და მდივანად ვ. ა. დემიდოვი. კრებამ პირველად დამფუძნებელ წევრთა სია შეადგინა; მაშინვე ჩაეწერა დამ-ფუძნებელ წევრად 24 კაცი. საწევ-რო გარდასახადი წლიურად სამი მანეთი დაწესეს. კრებამ ის აზრი გამოსთქვა, რომ სამკითხველო უთუ-ოდ სახალხო უნდა იყოს, მაგრამ მკორეოდენის გარდასახადითა. შემ-დეგ ლაპარაკი აღიძრა იმის შესახებ, თუ საწევრო გარდასახადს გარდა, რომელიც საქმარისი არ არის, კიდევ რა მუდმივი წყარო აღმოუჩინონ სამკითხველოს. გამოიკვია, რომ 1896 წელს ქალაქის გამგეობას 300 მანეთი გადაუღვია სამკითხველოსათვის, მაგრამ რადგან მაშინ სამკით-ხველო არ არსებობდა, ეს ფული სხვა საქმეს მოჰხმარებია. კრებამ იმედი გამოსთქვა, ამ 300 მანეთს ქალაქის გამგეობა უთუოდ მისცემს.

რომელიც ნელ-ნელა ძირს ეშვება და ეყრდნობა ბალავარს. ყველანი აღიდებენ ღმერთსა და რწმუნდებიან, რომ ამ მოკვეთილ კვიპაროზის ფე-სკებში ჩამარხულია კვართი უფლისა. კვიპაროზის კუნძიდან ჰქონავს მი-რონი. სვეტი ჰქურნებს ბრძანს, აცო-ცხლებს ერთს ბატონიშვილს და მრავალ სასწაულს ახდენს. ერი აღიდებს ღმერთსა და ცხოველყოფ-ფელს სვეტს.

მცხეთას ამშვენებს ხის ლამაზი საყდარი. უკვე 324 წელიწადია. მეფის ბრძანებით მოსულან მცხეთა-ში ერის მთავრები, ერისთავები, მა-მასახლისები და თვით ერის სამე-ფოს ყოვლის კუთხიდან. აქვეა ეპი-სკოპოსი იოანე, მღვდელი იაკობი და სხვა სამღვდლოება. ემბაზი მზად არის. ინათლება მეფე ხელთა ქვეშე-ნიხოსი და მეგრე დედოფალი ნანა, მეფის ძე რევი, ამისი მეფულე სა-ლომე. შემდეგ აკურთხებენ არავსა და მტკვარს. ერი შედის ამ მდინა-რებში—ლიდებულნი ცალკე და მდაბიონი ცალკე. სამღვდლოება ნათელსა სცემს. საერთო სიხარულია \*

\* დიდი საპატრიარქო საყდარი „სვეტი ცხოველი“ ააშენა ვახტანგ გორგასალმა.

სამკითხველოს ყოველ წლობითაო. გარდა ამისა სარწმუნოდ ამბობენ, რომ ბ. ნ. ქალაქის მოურავს აზრად აქვს ქალაქის კოშკში იორი ოთახი უსასყიდლოდ დაუთმოს სამკითხვე-ლოსათვის, და კრებამ ეს გარემოებაც მხედველობაში მიიღო.

დასასრულ არჩეულ იქნა აღმას-რულებელი კომისია (ხუთის წევრი-სა და სამის კანდიდატისაგან), რომელსაც დავება:

- 1) სამკითხველოსათვის ბინის მო-პოვება; 2) წესდების პროექტის შე-მუშავება; 3) შოვნა ისეთის კაცისა, რომელიც კანონისამებრ წარმართავს სამკითხველოს საქმეს და მთავრობის წინაშე პასუხის-მგებელი იქნება; 4) ზრუნვა სამკითხველოსათვის საშუა-ლების მოპოვებისათვის კერძო შეწი-რულებათა მიღებით, საღამოებისა და წარმოღვნიების გამართვით და სხ.; 5) ხაზინადრის არჩევა; 6) შე-მუშავება სამკითხველოსათვის წეს-საგისა; 7) გამოწერა სამკითხველო-სათვის შესაფერ წიგნებისა და ჟურ-ნალ-გაზეთებისა და სხ.

ი. კახრეიძე

დაბატ სოფელი

(მოწერილი ამბები)

სოფ. ხორში, (ხუჯდღის მახრავ). 14 ოქტომბერს, დამის 12 საათზე, ტასია შაქვიანას ასული მიჰყარდა უხ-სა ცოფიანი მკლედი. საწყალს ვარ-გულად ჯგრობდა, მაგრამ მო-ცდა მისმა ხარბმა მოწესს ბავილი, მა-შინ კი მისკდა, რომ ნამდვილად მკე-ლიაო. მისმა ქმის მარჩინალი და სი-მიდრე ეს ერთი უღელი სარავ, რომე-ლიც სომიანში ჰუჭავს ტასიას, ამი-ტომ ქალი ხარბს წინ დაუდგა, ნა-დირს ჯგრობით შეებრძოლა და თან ყვა-რილიც მოართო. მაგრამ, რომ იტყვიან ,,უბედურს კაცს ჭკა აღმართში მოკვე-ცაო“, ისე მოუვალა. ჯგროს ერთს შე-მოკვანსკე გადაუტყდა, ცოფიანი მკე-ლი ქალს მარცხენა მუკუბეში ეჯდა. ქალმა დინავრად დაქწია მკლედი და ორს საყენზედ გადასროლა, მაგრამ სანამ

მცხეთაში. მალე ტადარი (ქვისა) აღი-მართებდა თვით ნინოს მაცხოვრებელ-დაც.

მცხეთის განაპირას, კლდეზედ გადაშლილ იყო ერთი დიდი ხე-შენიშნული იყო, რომ მისი ფოთლები და ნაყოფი ჰქურნებდა დაკოდლი-დაქრილი ნადირებსა და ფრინველებს. გადასწყვიტეს, იგი მოეპურათ ჯგრე-ბისათვის. იოანე ეპისკოპოსი, მეფი-სძე რევი და მრავალი სხვანი წავი-დნენ და მოსტრეს ეს ხე და რტოები-თურთასწინეს და მოიტანეს მცხეთაში და ტადარის კარებთან დააყუდეს. (ხე მოქქონდა „ათს ათეულს“ კაცს). იგი მოქვედეს 25 მარტს, პარასკევს და ამ დღიდან ვიდრე 1 მაისამდე ფურცლები დაუქნობელი შერია. პირველ მაისს ვაკეთეს ჯგრები და წარგზავნეს აღსამართავად ერთი თხოთს, ერთი უჯარმას და მესამეც გადატანეს არავსზე და აღმართეს მითს მწვერვალზე, იქ, საცა ახლა ჯგრის ტადარია. ამ ჯგრის გადატა-ნაში მონაწილეობას იღებდნენ წმ. ნინო, მეფე მირიანი, მეფის ძე რე-ვი, ეპისკოპოსი იოანე და მრავალ-ნი სხვანი. წმ. ნინომ სამკურნალო წყარო აღმოადინა იმავე მთის ფერ-

გაქცევას მოასწრობდა ნადირი სელ-მეორედ ეტა. ორის წუთის განმკლე-ბაში ცხარე ბრძოლის შემდეგ ქალმა მკლედი წააქცია და წინა ფეხებზედ მუხ-ლი დააქცია; მაგრამ სამწუხაროდ მკე-ლია ქალის მარცხენა სელი ზარში ნიაგდა. ქალმა მაშინ მოართო ყვარი-ლი—მიშველეთ, მკლედი წაქცეულია შევს, მაგრამ მჭამს და ნაჯახსა მოატანეთო. საღვსად დრე მიეწებება უსანისთვის თა-ვი, რადგან ვაკეთათ, რომ ცოფიანი მკლედი დადისო. მოხლოდ ეს ქალი მარტო იყო დაწინილი უხარბო. ამ დ-გაღვსედ საღვსად თუშება ახლო სცხე-რობს, მაგრამ ვინც ქალს კვილი გი-გაო, ყველამ სანთლები გაანაღა და კარს მაგრად ჩააკეტა. მოხლოდ სანამ დამ, ჯგროვავას ასულებმა, უშველ-ტასიას: ჯგროვავას ქალმა, გაიგეს თუ არა ტასიას ყვარდა, ნაჯახებით სეული მიბრინეს და წაქცეული მკლედი შუაზედ გასწეეს. ტასია შაქვიანას ასული ძალიან დაშავებული აღმოჩნდა: თავიდან ფეხებამდის სელის დადებ-სეული არა აქვს, რომ მგლისაგან ან ნაგებნი არა ჰქონდეს და ან ბრჭყალებით დასწავლია. სისხლი ყოველ მხრე-დაც კოკიპირულად გადმოდიოდა, მაგ-რამ მსწებას მაინც არ დაეკარგა და რამდენიმე საი საყენი ფეხითაც გაე-ლა, მაგრამ თანდათან სისხლისაგან დაღვლილიყო და მიწასკდ დატყუებო. ქალმა მოართო კვილი—მკლედი მო-კვალათ, მაგრამ დაგებნილი ტასია შაქვიანას და მკლედი და კრები მოკვე-შელოთო. მღვდელი მამა ხარტონს ძი-მაკა მოეშველა მათ ავადმყოფის წასა-ყვანად.

ტასია შაქვიანას ასული მეორე დი-ღისსეუ სენაგის მახრავს ექიმს ბ. ნ. ს. გა-სიანს მიუყვანეს უძმით. მან ხუთი დღე უეჭიმ და მეგრე ცნობილ ექიმს ბ. ნ. თო-ფურას განდასტა. ავადმყოფი ჯგრო-ვობით ცოფის მხრით ვარცადა, მოხლოდ შეიძლება მარცხენა სელი და უშვავს. სანთელი გულის ძეკრას აქვს ავადნაღია. ტფილისში გვინდობა გა-გზავნა, მაგრამ მეტას მეტად დაძობ-ოჯგროვებია და ასიც უღადა-მაო.

სომინდის მოსავალი ხორას, ქვემო-ბასსა და ახლო მახლო სოფლებში სა-დოხედ. ამ ჯგრომა მოახდინა მრავა-ლი სასწაული: გააცოცხლა სასიც-დილოდ მიღწეული რევის შვილი; ქვრივს გაუცოცხლა მხოლოდ შო-ბილი ძე.

აკერ ღართისკარიდამ ქინძრისკენ მიდინ მგზავრები. მათში ურევიე-ერთად-ერთი დედაკაცი. ვინ არის იგი? წმიდა ნინოა, რომელიც თავს იღვა მოქცევა წილქველებს, მთიუ-ლებსა და კახელებს (მოაქცია და მიიძინა ბოღბეს 338 წელს).

512 წელს მცხეთას უკვე ამშვენ-ნებს დიდი ტადარი, ქართველთა სიონი, სვეტიცხოველი, სვეტი თა-ვისუფლებისა და „ავტოკეფალიზმი-სა“. ამ საქმისთვის იღვაწა ვახტანგ გორგასალმა.

„მცხეთას მეფემან ვახტანგ აღაშენ-საკათალიკოსოად დიდი ესე კათალიკე-კელესიას მოცემულათ—სვეტიცხოველი (რამეთუ პირველ მდინე იყო მარანა-გან აღმეწებულა), და უმჯრას სვეტისა შანა, სამხრათ, ადგელსა მას, სადა იგი დაწვეულ იყო კველესსა, რომელ არს სიონი დიდი.“ ამავე წელს (512 წ.) ვახტანგმა დასვა კათალიკოსად პეტრე და სა-

შუალა. წარსულის სამართის ენებების გამო აღინაო-კი დაგვიყრა თავი, არ მოგვსილია სასჯელაჲ. 11-დგან 18 ნო-ემბრამდე აღმოსაყვითის ქარბა, სულ ცოტა რომ ვინაგარდა, თი მანე-თის ზარდალი მოგვრცა თითაჲყულს მო-სასაღეს. ორი თვეა, რაც წვიმა არ გა-დმოგარდანილა. საკმაოდ თბილა.

სოლომონ იოსავა

რუსეთი

— ვახ. „Рус. Вѣд.“-ს სიტყვით ფინანსთა სამინისტროში ლაპარაკია აღძრული იმის შესახებ, რომ ურ-ალში უმიდლესის სპეციალური სასწა-ველებელი იქმნას დაარსებული. ამ სა-გნის განხილვის სამინისტრო ახლო მომავალში შეუდგება.

— ამ ზამთარს ზოგიერთ ევარქიე-ბში ბლოლოჩინთა-კრებები იქმნება მომხდარი. კრებებმა უნდა გამოძე-ნონ რამე წყარო იმ სოფლებში სა-მრელო-საეკლესიო სასწავლებლე-ბის დასაარსებლად, რომელთაც სა-ჭირო თანხა არ მოეძებნებოთ თვით დააარსონ.

— მკითხველებმა უკვე უწყიან, რომ მომავლის წლის 26 მაისს შეს-რულდება ასი წელიწადი მას შემდეგ, რაც რუსეთის შესანიშნავი პოეტი ა. ს. პუშკინი დაიბადა. ამ დღისათვის მთელი რუსეთი ემზადება, აზრად აქვთ დი-დის ამბით გადანიხლონ გამოჩენილის მწერლის დაბადებიდან ასის წლის შესრულდება. ამ აზრით სხვა-და-სხვა კომისია შეესდგა, მათ შორის უმიდ-ლესის ბრძანებით უმთავრესი კომი-სია სიმპერატორო სამეცნიერო აკა-დემიასთან შეესდგა, მისი იმპერატო-რებისთვის უმიდლესობის ამ აკადემიის პრეზიდენტის თავმჯდომარეობით. კომისიის წევრებად, სხვათა შორის, მიწვეული არიან: აკადემიის ვიცე პრეზიდენტი მაიკოვი, გენერალ-ლე-იტენანტი დუბროვინი, მისი უმაღ-ლესობა ოლდენსტურგის პრინცი ალფ-ქსანდრე პეტრეს ძე, საერო განათ-ლების მინისტრი ბოგოლოპოვი, იმის

თავრელად სამოელი. კათალიკოსის პირველს წირვას მცხეთაში დაესწ-რნენ ეპისკოპოსნი: ხანაველა (ეპი-სკოპ. კლარჯეთისა), ერუშჩული (არ-ტანისა), წუნდელი (ჯავახეთისა), მანგული, ბოლნელი, რუსთველი (ყარაიისა), ნინოწმინდელი (საგარე-ჯოსი), ჭყრქული, ჩუღუთელი, ხორნ-ა-გუჯული, სუნანელი (სომხითისა) და ნიქოშელი.

დიდი მუშაობაა მცხეთაში. ვახ-ტანგ გორგასალს შეუყრია 100,000 ცხენოსანი ჯარი და 100,000 ქვე-ითი. ამავრებენ დედა ქალაქის ცი-ხეებს, აფართოებენ „მოგვთის კილს“. მკვევისათვის მის ზედა ლა-შქართა“. მეფის ჯარის ბანაკს უკავია მთელი სივრცე დილომიდან „ქართლის კარამდე“. თვით მეფე და სპასპეტი ჯუან შენ ამავრებენ მცხე-თას, ხოლო ნასარი და მირდატი მხო-თავებოშენ ქართლისა და სომხითის ლაშქარს და სდგანან „არმაზით ქე-რძო“. მეფის ოქროს ჩაბალახზე გა-მოსახულია—წინა მხარეს მგელი და უკანა მხარეს ლომი. რისთვისაა ასე-თი დიდი სამაზღისი? — მტერი შემოჰსვეია სამეფოს, სპარსთა უამრავმა ჯარმა მოიცვა

ამხანაგი ზვერვეი, შვეტიცხოველის უნივერსიტეტის რექტორი—სვეტიცხოველი, სენატორი კონი და მრავალი სხვა სენატორი და წარჩინებული კაცი. კომისია კარგა ხანია მუშაო-ბას შეუდგა და უკვე შეიმუშავა დღესასწაულის პროგრამა.

უცხოეთი

ამსტერი. გერმანიის მთავრობას გადამწვეტილებაჲმ ჰარების გამწვავე-ბის შესახებ, როგორც მტკიცდება, ავ-სტრიასკდაც აქონა ვაკუას. გენი-დან მისულ ცნობებით, აქაც საჭიროდ დაუნახავთ მსგებრობას გაძლეარება კრ-თის ხხალის გარბუხის მომცემით. ამის ხხაუთად ამას სასწავლებენ აესტ-რიალები, რომ გერმანიამ და რუსეთმა გაძმავლეს თავიანთი ჰარება და ჩვენს ამოსავთო რატომ არ უნდა მო-კაქცეთო. ამ ნაწინად ჰარებისა და შე-თათაარადების შეძერების ნაცვალად, რუსეთის მთავრობას წინადადების თა-ხანსად, ყველას სასელმწიფო და მათ შორის აესტრიაც ნელ-ნელა ამრავლებს ისედაც ურინგეს მსგებრობას.

მსპინია. რომის ხაზს ლექს XIII-ს წერაღი გაუგზავნა მეტრესისათვის, რომელიც აუსტრიას ორდენის განე-რალად ასხანაში და დიდი ვაკუას აქვს. ხაზი თავისს წერაღლში ურჩევს მეტრესს, რომ ყოველი დონისიკვა ამხარე, შენმა ქვეშევრდოებმა არამც და არამც მხარა არ მისცენ დონ-კარ-ელის დასს მთავრობის წინააღმ-დეგო.

როგორც ხსენს, სამღვდლოება გა-დასდგამა მთავრობას და დონ-კარ-ელის მხარე დაუჭირა. მთავრობა გაფიცრებით აღკვეს თველ-ყურს უმა-ღლეს სასწავლო წოდებას. მადრი-ში, არქეპისკოპოსის სასახლესთან განუშორებელი სდგანან თურმე პოლი-ციის ავანტება, რომელთაც თავიანთ ფორმის ნაცვალად, უბრალო მოქალაქეის ტანისამოსი ატეიანთ.

გაუკეთების სიტყვით, კარლისტების მთელი არემარე სოფლის ტფილისისა და მეცადინეობს ააოხროს ქრისტი-ანთა სამკვიდრებელი, დაღწეოს წმი-და ქალაქი მცხეთა, წააქციოს ქარ-თველთა სვეტიცხოველი. გარნა ,,ძენი მცხეთისანი“ არა ჰქოშობენ და ემზადებიან სასტიკად შეებენ მტერს.

ქაქვის ველზედ შეიყარნენ მეფენი ქართველთა და სპარსთა, და „დას-ღვეს ალთქამა თავთავის სჯულსა ზე-და გარდაუვალ ყოფაჲ.“ შემდეგ მეფე ვახტანგს გაუმასპინძლა მეფე სპარსთა და „წარსცა ძღვენი გორგა-სალს ძლიერად და მისთანა გვირგ-ვინი ანთრაკიანი“, ხოლო გორგა-სალმა სპარსთა მეფესა და მისს ლაშ-ქარს უმასპინძლა ველსა ზედა სოფ-ლის ტფილისისა და მთავრობა სპარსთა მეფეს 1000 მხევალი, 500 მონა, 500 სტავრაჲ საკრამენვი, 200 ბიზიონი რუხმა, 10,000 ხდალი ცხენი, 500 ცხენი ბარგისა, 300 ჯორი, 400 ძროხა, 10,000 ცხვარი.

(დასასრული იქნება)

ერთ-ერთი მეთაურია, სასკდლობრ ას-სი, სადაც დასაწყისად რამდენიმე თა-ვისის ამსახვათი.

ავრიკა.

ერთს თვეს აგრეთვე გაუ-ღია მას აქეთ, რაც ფაშადის საქმე უღელსუდ დასაწყისად საფრანგეთისა და ინ-გლისის საზოგადოებას. საფრანგეთი საშინლად დაამარცხა ინგლისის დამ-ლომატიამ და იმუღებულ ქუთ თავისი რაზმი გაქვეყნა ფაშადისაგან. როგორც მისინაც გეგმონდა მოსწინეულად, მარ-ტო ფაშადის არავითარი მიხარულობა არა ქვეყნა საფრანგეთისათვის. ამ უკანასკნელს ის შექონდა აზრად, რომ ფაშადის სეულმა ჩაგდებით მიუღეს ბარ-ელ-გაუსეის სეულსა დაქვემდებარება და ამ რაგად თავისის კონგოს სამთ-ვლობელადგან გზა გაკისრნა ნაფლისის მდინარისაკენ. მაგრამ ფაშადსუდ მას სეული ხაჯებისა ინგლისისა და ნაფლისი-საკენ გზის შოვნის სურვილსაც გამო-ასაღმა.

ესლა, როგორც გასეთები გარწმუნ-ებენ, ინგლისისა და ბელგიის მიუყ-უღობოლდის მოლაპარაკება ქვეყნათ მისს შესახებ, რომ ინგლისისა და ბელგიის ბე-ლგიას ფაშადსა და მთლად ბარ-ელ-გა-უსეის სეულსა. ინგლისის თანხა თურ-მე ასეთის მოსაზრებისა, რადგან სურს, რომ ერთსეულ და სამუდამოდ სხვა სა-სეულმოფოს სამთვლობელად დაქვემდებარ-ავრიკაში ინგლის-საფრანგეთის სამთ-ვლობელათა შუა და ამრავად თავადგან ბიშორას მომავალშიაც საფრანგეთთან შეტაკება.

ფილიპის კუნძულები.

ამ ქვეყ-ნის უწინააღრვეობა გიდეუ დადს წინააღმდეგობას აცხადებენ ამერიკისთან შეერთებისას. მათის აზრით, ესინანია; არავითარი უფლება არა ქვეყნა, შეერ-თებულის შტატებისათვის დათმოდ ფი-ლიპინები, რომელიც მას სრულგებთან არ ეკუთვნის ესლა.

ამერიკის კონსტიტუციით, ასლ შე-ქენილ ქვეყნების შეკადრნი შტატების ქვეშევრდობად როდი უნდა ითვლებო-დნენ, არამედ ამერიკის სრულ უფლე-ბის მქონე მოქალაქებად. ეს თუმცა ასეა და, რაღა თქმა უნდა, ამერიკელნი არ დაარდებიან თავიანთ ქვეყნის კანონ-ის დედა აზრს—ფილიპინელებს არ მოაყვებენ ამ უფლებას, რასაც მათ კონსტიტუციან ანიჭებს, მაგრამ ფილი-პინელებს მანც არა ქსურთ ამერიკის შტატების მოქალაქება და გაბასხანს, ჩვენ სასხლი გვემდგურება, როცა წარ-მოვიდგენთ, რომ სელასლა უცნო ხელ-ხის მონები უნდა გაგხადეთ.

განუთების სატყუით, ამერიკელებს მათონ აღარეს ფილიპინელებს და-მოუკიდებლობა, ნება დართეს-რს მათის გრანგულად დროის გამოფენისა კო-რეკვიდრში და თავიანთ გეგმებზედ. ჩვენ იმედგანა ძალ-ღონე გი შეგვექვს, შედ-გნათ დაუხვდეთ ჩვენს მტრებსა, გა-ბასხან ფილიპინელები. მაგრამ უბედურ-ება ის არის, რომ, ამდენი ხნის გან-მავლობაში არკულობისა გამო, ბევრს ადგილას ხლესა თითონვე შამილით ისტრება, თორემ ჯარების შენახვისა და ხელ-ახლად ამის გაწვეას როგორდა მო-ასწრებს. გარდა ამისა ავგინაფლდის ბევრი მინაურა მტრინაც ქვეყს, რომე-ღნიც ამ გასაჭარის დროს ხელს უშ-ღიან მას. უფაუღადე ამის გამო ფილი-პინელები, დღეს თუ არა, სეულ მანც,

იმუღებულნი გახდებიან ფარსმალი და-ქვარონ და ამერიკას დაემორჩილან.

— ამერიკის ჯარის კანნი უსამოკ-ნებას აცხადებენ თურქე იმის გამო, რომ აქამდისინ დასტოვას ისინი მთავ-რობამ ფილიპინებზედ და ამ მოკლეის დროში კიდეც არ უმირბას სამშობ-ლოში დაბრუნებას.

დამკვირდა

ვირე ვირადეუ დარჩება, თუნდა გარ-სკველებით შექმე.

ლეონეინი

\*\*\*

ფურცელთა ბერა შექმინეს; ყურდ-გელთა და მდედროს კაცთა ანდლინი საქმეთანი.

ნიკოლოზ ტფილელი

\*\*\*

დაიღება კაცისა კითარება უწყვილი და-ქვებისა.

იონა მონახონი

შურნალ-გაყმთეპიდგან

(ამოკრებილი ამბები)

სტოკჰოლმიდან იწერებიან, რომ ვითომ ანდრესაგან ამბავი მიუღიათ. ვიღაც იოჰან დეტე იწერებდა, რომ ურალის მთებში არი ბარათი ვიბოვენე, ერთი ფრანგულს ენახუა დაწერილი და ჰეორე რუსულს ენახუ. პირ-ველ ბარათში სწერია: „ანდრეს ჰეროსტა-ტი ურალის მთებს გადაფრინდა-ანდრე“. მეორე ბარათში სწერია: „ეს ბარათი გარდაე-ციო ელჩსა ან პოლიციას“.

\*\*\*

ამ დღეებში პარიჟში საჯარო ვაჭრობით გაიყიდა ნაპოლენ პირველის ქული, რომე-ლიც ამ იმპერატორს რუსეთში ყოფნის დროს ეზურა. ამბობენ, ექვს გარეშეა, რომ ეს ქული პართლა ნაპოლენისა არისო. იმ-პერატორს ეს ქული უჩუქებია თავისს მო-სამსახურე ვერარისათვის, ამ მოსამსახურ-ს სიკვდილის შემდეგ ეს ქული საჯარო ვაჭ-რობით უნდა გაეყიდნათ, მაგრამ ვერარის მუეულემ 3,800 ფრანკად იყიდა და მერე თავისს შვილს დაურთა, რომელმაც ეს ქული 1878 წელს მიჰყიდა მატეარს დიუ-მარეს 175 ფრანკად.

დებემა

1 დეკემბერი

კონსტანტინი. 30 ნოემბერს „კონსტანტინის“ ბატარის ზარბაზ-ნების მომზადებას დროს წამალი აფეთქდა. მოკლულია 9 კაცი; და-ჭრილია 3 აფიცერი, მათ შორის ერთი მძიმედ; ჯარის-კაცთაგან მძი-მედ დაჭრილია 7 კაცი. აფეთქების მიზეზი გამოკვეთული არ არის. მო-კლულთათვის მიშინვე პანაშიდლი იქნა გარდახდილი.

ამბტრადმი. „Handelblatt“-ი იუწყება, რომ ესტერგაზი, რომელიც ამბტრადმის ერთს სასტუმროში იმ-ყოფება, და სხვისის სახელითა სცხო-ვრობს, ამ დღეებში იმერიკაში მი-დისო.

კონსტანტინეპოლი. დიდი პთა-ვიარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე აქ მოსვლისათანავე, ეკკლესიის კუ-რთხევაზედ, ილდი-კოსკში იყო. აქაური ოსმალოური განუთები დიდს მთავრის მოსვლას მიეგებნენ და გა-ნაცხადეს, რომ ეს მოსვლა საბუთია რუსეთის მეგობრობისაო. ეკკლესიის ბოღგარის ექსარხოის აკურთხებს და კურთხევის მსოფლიო პატრიარ-

ქიც დაესწრება.

ბატონიშვილი გიორგი აფიცერი და“-ს გემით მოვა მილოსში და იქი-დგან საფრანგეთის გემით სულში წავა.

სულთან დამპირდა შეერთებულ შტატების ელჩს, რომ გარდაუწყვეტ-სავანს იმის შესახებ, თუ როგორ იქმნენ დაჯილდოებულნი სომეხთა მიერ ჩადენილ უწყსობების დროს და-ზარალებული ამერიკის მოქალაქე-ნიო.

პარიში. პალატა. სოციალისტი გრუსეს შეეკითხა იმ უწყსობათა შესახებ, რომელიც მთავარ-შტაბს ჩაუდენია დრეიფუსის საქმეში. მან წაიკითხა სხვა-და სხვა საგანეთო წე-რილები, რომლებიც, იმისის აზრით, მთავარ-შტაბის შთაგონებით არის დაწერილი. (დიდი ხმაურობა ასტყ-და. ზოგიერთი დებუტატები ცხარედ შეელოპარაკნენ ერთმანეთს, ზოგი-ერთთა შორის მუშტი-კრივიც-კი გაიმართა. პრეზიდენტმა სთხოვა ზოგიერთ წევრთ, წესიერება კვლავ აღედგინათ). გრუსესმა ლაპარაკი გა-ნაგრძო ხმაურობის დროს. მან გაი-ხსენა ამბავი მაიორის სენ-მარელისა, რომელიც ერთს თვით იქნა დაპა-ტიმრებული, რადგან ერთს განუთს აღკრძალული ცნობა აუწყა. რამდე დენისამე დღის შემდეგ „Intrasi-geant“-ში წერილი დაიბეჭდა, რომელიც მოხსენებული იყო გერ-მანიის იმპერატორის წერილი და გრავის მიუწესტერისა და კახიმირ პე-რიეს შორის მომხდარი ლაპარაკი (ხმაურობა). დემენმა მოითხოვა, რომ პალატას შეეკითხათ, შეიძლე-ბა თუ არა განგრძობა ამ საგნის გა-ნხილვისა (ტაშის ცემა გაისმის). დიუბუიმ განაცხადა: ორატორს უფ-ლება აქვს ილაპარაკოს რის შესახ-ბაც ჰსურს, ხოლო, როგორც მთა-ვრობის მეთაური, მე დიდს წინააღ-მდეგობას ვუცხადებ კილოს შესახებ, რაკი ლოთიც იგი ჰლაპარაკობს, რად-გან მნიშვნელობა ამ კილოს მის სიგრძე-სიგანით არ გაუსინჯავსო (დიდი ტაშის ცემა გაისმის). დერუ-ლედი: ტრიბუნადგან ჩამოდიო! (ხმა-ურობა ორკეცდება). ფრენინე ამ-ბობს, რომ მიმხვდარცყავ, რა აზრით აპირებს შეკითხებას გრუსეს, მოვი-თხოვდი, რომ მისი შეკითხება ერ-თის თვით გადადებული ყოფილი-ყო. (ტაშის ცემა გაისმის). გრუს-სემ განაგრძო განუთის წერილების კითხვა და დასცინა: „ნასკვი ამ საქ-მისა ახლა საზედრო სამინისტროში კი არა, სულ სხვა, ალგას იმყოფე-ბა. საიდუმლო საბუთის ქალღლი სისაცილოდ აგდებულია თვით გერ-მანიის იმპერატორის მიერ...“ (დი-დის წინააღმდეგობის ხმა გაისმის). დემანელი მიუბრუნდა ორატორს და სთხოვა, ლაპარაკში ნუ ჩაქსოვთ უცხო ქვეყნის ხელმოწიფებს და აგ-რეთვე რესპუბლიკის პრეზიდენტს, მე, პრეზიდენტი იძულებული ვიქ-ნები შევეკითხო პალატას, შეუძლიან თუ არა ორატორს განაგრძოს თვი-სი ლაპარაკი (ტაშის ცემა გაის-მის). გრუსესმა წაიკითხა „Daulois“-ის შენიშვნა, რომელშიც ლაპარაკ-ია დრეიფუსის სასამართლოში წა-რმოებულ საქმის სხვა-და-სხვა კაცთა

შესახების საბუთის ქალღღებზედ და დასახლებულია რუსეთი, მოკავში-რე საფრანგეთისა (კვლავ წინააღმდე-გობის ხმა გაისმის). გრუსესმა გან-აცხადა, რომ მართლად არ მიმანია-ეს ბრალდება, ხოლო ამით მინდო-და აღმენიშნა საქციელი ზოგიერთის განუთისაო. ესევე განუთები აუზირ-დნენ იტალიასაც. გაიხსენეთ „ჰავა-სის სააგენტოს“ ცნობა, რომელში აკ ნათქვამი იყო, რომ დელკასეს იძულებული იყო ბოდიში მოეხადა გერმანიის ელჩის წინაშე (დიდს წინააღმდეგობის ხმა გაისმის). დე-მირ-დემილიე: „რასა ხართ მოწადი-ნებული? ვერავითარის გარეშე ქვეყ-ნების პოლიტიკის წარმოება ვერ შე-იძლება, თუ ასე მოვიქცეთ!“ გრუ-სესმა უპასუხა, რომ უფლება მაქვს განვსაჯო ის საქმე პალატაში, რომელიც მიუღეს ქვეყნისა შეგებო, და ასახელებს გარეშე საქმეთა მინი-სტრის ცნობას. ამ ცნობაში ლაპა-რაკია გრავინია მიუნსტერის შე-სახებაო. (ხმაურობა, დიდს წი-ნააღმდეგობას აცხადებენ დე-პუტატები). დემანელი სთხოეს ორატორს, რომ სავანს დაუბრუნდი-თო. გრუსეს: „შემდეგ საქმეში ჩა-ხლართული იყო ავსტრი-ვენგრიაც, „Daulois“-ი ამბობდა ამას წინად, რომ სასამართლოს საქმეში არის აგრეთვე ავსტრი-ვენგრიის საზენდრო წარმომა-დგენელის წერილიცაო. მე იმითმ ვითხოვე. ლაპარაკის ნება, რომ წი-ნააღმდეგობა გამოემცხადებინა ამ წერილების გამო, დამემტკიცებინა, რომ ეს დასტამბული იერიში საქმე-ში დაინტერესებულთა მიერ იყო დწყებული რომელთაც უნდოდათ ქეშმარიტების გამოაშკარავებისათვის შეეშალათ ხელი, და რომ ეს იერი-ში თანდათან უფრო ძლიერდება. ვკითხულობ, ნუ თუ მთავრობა ნე-ბას მისცემს, რომ საქმის კანონის სიმძიმე საზენდრო სამინისტროდგან მთავარ-შტაბსა და პარიჟს გუბერ-ნატორთან იქნას გარდატანილი, დიდხანს მოითმენს იგი მემომხეთა ასეთს საქციელს და როგორ უნდა ამართოს ქვეყანა რესპუბლიკის სა-ხელითა, თუ თეზუიტთა სახელით. (უმწვერვალდეს მემარცხენეთა შორის ტაშის ცემა გაისმის. დანარჩენნი დიდს უკმაყოფილებას აცხადებენ). ფრენინე: არ მესმის, რა სარგებლო-ბის მოტანა შეუძლიან, ან რა აზრი აქვს დღევანდელს შეკითხებას. სამ-ხედრო სამინისტროს სხვა-და-სხვა ბრალსა სდებენ, რომელსაც იგი არა ჰკისრულობს. უწყსობა რომ რამ იყოს ჩადენილი, მე შევიძლებ ამ უწყსობათა შეჩერებას, მაგრამ მე წინააღმდეგი ვარ, რომ ასეთი ბრალი მიუღეს ჯარს მოახვიონ კისერზედ. (ტაშის ცემა გაისმის). ასეთი გან-ცხადება უსამართლობაც არის და გაუფრთხილებელიც. უსამართლოა იმიტომ, რომ ჯარი ერთგულია თა-ვისის მოვალეობისა და იგი თავისს დღეში არ ჩაიდნს ისეთს მოქმედე-ბას, რომელსაც უსაყვედურებენ. გაუფრთხილებელია იმიტომ, რომ შეიძლება ამითი ჩვენს საზენდრო დაწესებულებანში თესლი გახრწნი-ლებსა იქმნას შეტანილი (ტაშის ხმა გაისმის), პალატის მამულის მოყვარ-ებობა ააცილებს ჯარს ამ ლაპარაკს.

მე დიდს წინააღმდეგობას აცხადებ მთავარ-შტაბის და პარიჟის გუბერ-ნატორსა ბრალდებას, ვითომ ისინი კანონს წინ ეღობებოდნენ. ის, ვინც ჯარსა ჰკიცხავს, ჰკიცხავს სამინის-ტროსაც (ტაშის ცემა გაისმის). დავაბოლოებ ამ ლაპარაკს მინის-ტრის სურვილისამებრ, რომ ჯარი ამ კამათში არ იყოს ჩაქსოვილი. პალატას ეს შეუძლიან იმითი, რომ დაადგინოს: ურალოდ დაუბრუნდეს მორიგ საქმეებს. ეს წინადადება შე-წყინარებულ იქმნა 463 ხმით 78 წი-ნააღმდეგ. სხდომა დაიშალა.

ბარლონი. „Frankfurter Zeitung“-ში

დაბეჭდილია კერძო დებემა, რომელშიც ნათქვამია: „ბორდერო დაწერილია 1894 წლის დიდს აღ-ლუმებამდე და შეიცავდა შვარცკო-პენტან მიწვილს ცნობას მისის ჩვეულებრივ აგენტის მიერ; ამ აგე-ნტის სახელი ყველამ უწყის და სა-ჭირო არ არის იმისი დასახელება. აგენტი ცნობებს ანრისაგან ჰმოუ-ლობდა, ანრი იყო ამ საქმის სულის ჩამდგემლი, ხოლო მეორე კი მხო-ლოდ შუამავალ-აღმასრულებელი, რომელიც ამ ცნობებს სწერდა და აძლევდა ან გერმანიის საზენდრო წარმომადგენელს, ან აწვდიდა ლე-ბერიე პიკარის შემწეობით, რომე-ლიც უცნაურ გარემოებათა შორის გარდაიცვალა. ბორდერო გაუფრთ-ხილებლად ფოსტით იყო გაგზავნილი და კარდეს ჩაუფარდა ხელში. რო-დესაც ბორდეროს ნაწილი დაპრუნ-და სამინისტროშივე, დიდი ალიაქო-თი მოხდა. ანრიმ აცნობა თავისს თანამოწილეს; შემდეგ შვარც-კოპენი მაიორ ესტერგაზთან იყო, რომლის დროსაც ესტერგაზი შვარც-კოპენს მოკვლას ემუქრებო-და, ან თავს მოვიკლავო. მოხერ-ხებითა და თავიანთ მიერვე მომზადებულის საბუთის ქალღღე-ბით ნამდვილი დაწინააღმდეგებნი დრე-იფუსზე მიატანინეს ეჭვი. ამ ყალბმა საბუთის ქალღღებმა მერსთეს, გო-ნხას და ბუადფურსს დაარწმუნეს, რომ დრეიფუსისა მოლაშტრო. მაგ-რამ დრეიფუსის დასახელებსა სკამარი-სი არ იყო, განუთებიც ამაზედრეს მის წინააღმდეგ და გამოსძებნეს „Zibre tarole“ დრეიფონისა, რომელიც, სიძულულით დაბრმავებულ-მა, ესტერგაზის მინდობილება ალა-სრულა და მთელის ქვეყნის წინაშე დრეიფუსი გამცემლად დაასახლა. გენერლები, მინისტრები და მთელი ქვეყანა მოტყუველა“.

2 დეკემბერი

კანა. აღმირალებმა მოწოდება გამოსცეს, რომელშიც იუწყებიან, რომ ბატონიშვილი გიორგი უმაღ-ლესს კომისარად იქნა დანიშნული სამის წლის ვადით, ისე-კი, რომ სუ-ლთანის უზენაესი უფლებანიც აღი-არებულ იყოსო.

კამპარაზური. შავის ქირის საწი-ნააღმდეგო კომიტეტი აცხადებს, რომ, როგორც ინდოეთიდგან მოსულ ცნობებიდგანა ჩანს, ბომბეის საზრ-ვიდენტროში 5 დგან 11 ნოემბრამდე შავი ქირი გამოიერდა, კვლავ ავად გახდა 6162 გარდაიცვალა 4,825 კაცი, წარსულ კვირასთან შედარე-რებით 312 მეტი გახდა ავად და 472 მეტი გარდაიცვალაო.